

Srbija plačala v 6 mesecih na specialnih dohodkih 53.8 odstot., Slovenija pa 85.6 odstot., na celo leto odpadajočih zneskov, torej za 32 odstot. več nego Srbija. —

Kar se tiče neposrednih davkov, vidimo, da je za Srbijo določena znesek 158 milijonov dinarjev. Plačala je pa Srbija v 6 mesecih 72 milijonov dinarjev, torej nekoliko manj, kolikor odpada na polovica leta. Za Slovenijo je določena svota 44 milijonov dinarjev, plačalo se je pa v 6 mesecih 42 milijonov, skoro toliko, kolikor odpada na celo leto.

Specialna trošarina se je — in temu se ne moremo čuditi — v proračunu določila za Srbijo v sramotno nizkem znesku 1 milijon din. Plačalo se je po prvih 6 mesecev 943.000 dinarjev.

Za Slovenijo je pa določeno na specialni trošarini 2 in pol milijona dinarjev, plačalo se je pa v 6 mesecih 6.100.000 dinarjev, torej skoraj trikrat toliko, kakor določa proračun.

Iz teh števil je razvidno, da niso prazne besede, ako se pritožujemo, da znatno več plačamo, kakor nam gre po proračunu in da smo bolj obremenjeni kakor druge pokrajine.

Hočem povedati, kako odpadajo ta razna plačevanja na posamezne prebivalce v naši državi. Od vseh teh specialnih dohodkov pripada po proračunu v Srbiji na enega prebivalca 62.93 dinarjev ali okroglo 63 dinarjev, v Sloveniji pa 88.24 dinarjev, torej pride v Sloveniji na osebo za 26 din. na leto več kakor v Srbiji.

Sedaj pa pogledimo, kako so se plačali v 6 mesecih v Srbiji specialni davki in koliko odpade na glavo. V Srbiji odpade na glavo 33.80 dinarjev, v Sloveniji pa 75.45 dinarjev. Torej se plača v Sloveniji več kot dvakrat toliko na glavo vseh specialnih državnih dohodkov, kakor v Srbiji. (Medključ v središču: Zato čemo, da izjednačimo porez vsuda, pa čemu tu grešku popraviti!) Mislim, da je bilo dovolj, da smo 4 leta več plačevali, kakor nam gre. Skrajni čas je, da se nam dajo iz državnih sredstev krediti za naš gospodarski obstoj na razpolago.

V zvezi z avtonomijo zahtevamo kot eno njenih glavnih točk finančno samostojnost za posamezne pokrajine. Vsaka pokrajina naj prispeva k skupnim stroškom države kolikor odpade na njo z ozirom na število prebivalstva, ostale svoje dohodke naj pa uporabi za svoje namene. Vsaka pokrajina bo plačevala toliko davkov, kolikor bo imela potreb. Vsaka pokrajina bo imela toliko in takih šol, toliko in takih cest ter železnice, toliko in takih bolnic ter humanitarnih ustanov, toliko in takih gospodarskih naprav, kolikor jih bo sama vzdrževala. Vsaka pokrajina bo izvršila toliko in takih melioracij in regulacij, bo v toliko pospeševala posamezne gospodarske panoge, posamezne stanove, kolikor bo zanje prispevala. Prava bratska ljubav veleva, da že vendar enkrat preneha zapostavljanje posameznih pokrajin na korist drugih, da že vendar enkrat preneha ona, vse prej kot bratska neenakost, ki je glavni vir nezadovoljstva. Če bo morala vsaka pokrajina sama skrbeti za svoje potrebe, potem bo nastala med posameznimi pokrajinami neka plemenita tekma, ki bo le v korist države.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Beograjska vlada je prišla v veliko zadrego radi preobrata v Bolgariji. Prvič se je veliko prepozno začela zavedati, kako dobrega soseda je imela v prejšnji bolgarski zemljoradniški vladi in ko je ta padla in ko je bil umorjen njen predsednik in vodja Aleksander Stambolijski, se je en del beograjskih politikov začel ogrevati za vojaški pohod proti Bolgariji. To in pa prostestno spomenico proti novi bolgarski vladi so pa preprečili zavezniki in tudi člani male antante. Angleži in Italijani podpirajo novo bolgarsko vlado in za to so tudi Francozi svetovali Beogradu, naj počaka, Rumuni pa vidijo v novi bolgarski vladi celo varstvo in učvrščen je vladarskih hiš na Balkanu in tako je ostala naša zunanja politika brez vsake zaslombe. Vojni pohod proti Bolgariji so zahtevali zlasti demokrati, ki so se tudi nadedli, da bodo vpricho zunanji zaprtja, saj je zopet prišli v vlado.

V skupščini se razpravlja o uradniškem in vojaškem zakonu. Glede prvega so naši poslanci zahtevali, naj se nujno obravnava, vladi se pa nič ne mudi. Veliko pozornost posvečuje vojaškemu zakonu in demokrati, ki v vseh drugih stvareh vladi nasprotujejo, so še hujši militaristi kot radikalni ministri. Novi vojaški zakon določa 95.000 D letne plače za vojvode in admirale, demokrati pa seveda predlagajo 120.000 D. Izvolil in sestavil se je odbor za proučevanje zakona o pomoči pokolovancem po toči. V odbor je bil izvoljen od Jugoslovanskega kluba poslanec Gostinčar (namestnik poslanec Krajnc). Predsednik je dr. Peleš.

BOLGARIJA.

Nova bolgarska vlada se je trdno vsedla in se bo najbrž tudi obdržala. Kmetijski upor se ni posrečil in sam vodja Stambolijski je v boju izgubil življenje. — Kmetje se še vedno upirajo, nimajo pa pravega vodstva in pravni bojnih sredstev proti obojrobo oboroženi vladni vojski. V Sofiji imajo zaprtih kakih 500 upornih kmetov in nova bolgarska vlada bo začela deliti svojo «pravico» s tem, da jih bo po prekem sodu postrelila.

NEMSKA PRITOŽBA.

Nemška vlada je poslala noto vladam v Londonu, Madridu, Rimu, Varšavi, Moskvi, Haagu, Bernu, Ko-

danju, Kristijaniji, Stockholmu, Rigji in Varšavi, v kateri opozarja na nasilstvene načine francosko-belgijskih zasedbenih čet v Poruhrju. Kljub pripravljenosti Nemčije, da se pogaja, nadaljujejo francoske oblasti teror in ga še povečajo. S tem se prebivalstvo le še izziva k odporu in sili k obupnim dejanjem, ki morejo imeti nedogledne posledice. Nota protestira proti takemu postopanju Francije, ki tudi ne odgovarja na opetovane predloge Nemčije, da se predložijo vsi slučajji mednarodnemu razsodišču.

Tedenske novice.

Vsem cenj. naročnikom, ki še vsaj deloma niso poravnali naročnine za drugo polovico leta, se z 1. julijem ustavi list. Naročnina za «Slov. Gospodar» stane do novega leta 12.50 din., za četrt leta 6.50 din.

Slovenski mladeniči in možje! O našem narodu gre glas: vsak pošten Slovenec je veren in praktičen katoličan. Zal, da to dobro znamenje o nas ni več tako resnično, kakor je bilo še pred dobrim časom. Versko mlačnost in brezbriznost že pozna marsikatera slovenska hiša, posebno pa še očita mladeničem in možem, da se pač raje brigajo za vse drugo, ko pa za ohranitev in okrepitev naše stare svetlinje — sv. vere. Naša moška čast pa ne pripušta, da bi bila osenčena kakorkoli. Zato pokaži vsak, da smo bili pač malo pozaspani in malomarni, a pod noge pa se nismo dali nikomur. Katoliška vera in pošten Slovenec so pri nas še vedno skupne stare veljave. Katoliki smo, Slovenci smo, Marijini otroci smo! Da je temu tako, hočemo pokazati na marijanskem shodu mladeničev in mož, Vabimo, ne kličemo vas, da prihitite takrat, stari in mladi na Goro k Materi naši, kjer bomo obnovili, kar smo že bili nekdanj pokazali, kaj smo zdaj, povedali, kaj hočemo še biti. Spored shoda bo sledeči: Ob 9. uri dopoldne slovesna pridiga (č. g. p. Gabrijel), nato slovesna sv. maša. Ob pol 11. uri javno manifestacijsko zborovanje na prostoru pred cerkvijo. Govorijo: č. g. p. F. Ramšak in g. Jožef Stabej. Popoldne ob 2. uri sklepna pridiga (govori č. g. J. Kalan) in slovesne litanije. Hrano naj si po možnosti vsak prinese s seboj. Pridite sami, povabite druge, povejte vsem!

Zborovanje naše stranke v Jarenini. Iz Jarenine smo prejeli o našem shodu tole poročilo: Pri nas se je vršil v nedeljo, dne 17. junija po rani sv. maši shod pristašev Slovenske ljudske stranke, na katerem je poročal naš poslanec Franjo Žebot o sedanjem političnem položaju v naši državi. Posebno pozorno smo sledili govornikovim izvajanjem glede dogodkov v Bolgariji, glede Pašičeve veseljske politike, ki noče nam Slovencem dati samostojnosti. Nadalje je poslanec govoril o vojaškem zakonu, s katerim nas hočejo srbski radikali in demokrati vkovati v še hujše verige militarizma. Če bi Radič ne sedel doma za pečko, bi se dalo marsikaj preprečiti. Shodu je predsedoval ugleden naš pristaž A. Alojzij Supančič. Udeležba je bila vkljub slabemu vremenu prav lepa. Tudi iz St. Ilje in Sv. Jakoba ter drugih okoliških župnij so došli naši zaupniki. Gostilniški prostori gospoda Cvilaka so bili nabito polni. Zborovalci so izrekli našemu poslancu in celemu Jugoslovanskemu klubu popolno zaupanje s prošnjo, da vstraja jo še nadalje v hudem boju za pravice našega ljudstva. Veseli smo, da naši poslanci tako pridno zahajajo med ljudstvo in nas poučujejo o položaju.

Zborovanje zaupnikov v Celju. V nedeljo, dne 17. t. m. se je vršilo v Celju ob obilni udeležbi zborovanje zaupnikov SLS iz celjskega, laškega in vranskega okraja. Gospod poslanec Krajnc je podal izčrpno poročilo o notranjem političnem položaju. Ovrvel je grde laži, ki jih razširjajo nasprotniki Jugoslovanskega kluba, ter pojasnil potrebo taktike, ki jo je zavzel Jugoslovanski klub v boju za pravice slovenskega naroda. — Zborovalci so dobivali delovanje naših poslancev, in zahtevali, naj vstrajajo v boju za avtonomijo. Sprejete so bile tudi primerne resolucije.

Dekliškim zvezam! Iz nekaterih krajev prihajajo razveseljiva poročila o življenju in delovanju naše organizacije, od drugih pa ni ne veselih, ne žalostnih poročil. Ne ve se, ali živijo ali životarijo, če bedijo ali spijo, ali jim je postavljen znak probude in vstajanja, ali znak večnega miru in pokoja! Škoda malih moči, ki jim poteka čas v takim brezdelju! Na nekatera dekleta, kjer še ni Dekliških zvez, je poslalo tajništvo SKSZ dopisnice glede ustanovitve Dekliške zveze. Prosimo še enkrat, da odgovorite v najkrajšem času! Tudi smo poslali na Dekliške zveze «Pristopnice» k SKSZ v Ljubljani. Nekatero so jih takoj izpolnile in vrnile, druge pa še do danes ne. Najbrž se bojijo članarine. Ni se treba bati! Članarina se bo določila skupno, tako da posamezne članice tega niti občutite ne bodo. Zato vse na delo z delujočimi, vse v življenje z živečimi! — Bog živi!

Za regulacijo Drave se je zopet potegnil pri ministrstvu v imenu Jugoslov. kluba g. poslanec Vesenjajak z naslednjo interpelacijo: Drava povzroča nižje Maribora v občini St. Janž na Dravskem polju, v občini Sv. Marko pri Ptuj, v občini Stojnici, Muretinci, Mala vas, Gajovci in Četkovci ogromno škodo ne samo s svojimi poplavam, temveč še veliko bolj s tem, da izpreminja svojo strugo ter uničuje rodovitna, obdelana polja, lepe travnike, gozde in pašnike. Po nekaterih krajih je reka izpremenila zadnja tri leta strugo že tako močno, da so izgubili posestniki več kot polovico svojih obdravskih posestev. Tam, kjer je še pred par leti kmet oral, kosil in sekal drva, je sedaj prodec in raztrvana struga. Toda ogrožena in odvzeta ni le posest, temveč ogroženi so tudi prebivalci s svojimi hišami in gospodarskimi poslopji v posameznih izmed zgoraj imenovanih občin.

Znano je, da ima direkcija voda v Ljubljani podrobne načrte za regulacijo te reke od bivše uprave v Gradcu in Dunaju. Na podlagi teh načrtov so se opravljala naj-nujnejša dela v ogroženih krajih. Tako je bilo preskrbljeno za varnost ljudi in njihovega imetja in so se dela vršila v okvirju velikega regulacijskega načrta. Tudi sedaj so bile po izjavah bivših ministrov poljoprivrede in voda predvideni v te svrhe skromni krediti, ali delalo se ni ali pa premalo in tako ne propadajo le započeta dragocena dela, temveč nastajajo razmere, kakor so označene v prvem delu tega upita. Da ne bo škoda za prebivalce in državo še večja, opozarjamo na ta dejstva ter vprašamo: 1. Ali so Vam, g. minister, ta dejstva znana? 2. Ali hočete staviti v proračun za leto 1923-24 dovoljne svote, da se obavijo najnujnejša dela, s katerimi se reši imetje in življenje obdravskih prebivalcev in se obvarujejo tudi že izvršena dela? Prosimo za pismen odgovor!

Naši poslanci so vložili na ministra za zgradbe glede podržavljenja cest v ptujskem in mariborskem okraju to-le interpelacijo: V mnogih vlogah na pokrajinsko upravo za Slovenijo je okrajni zastop ptujski in kralj. okrajna gradbena sekcija v Ptuj zahtevala, da se prevzamejo sledeče okrajne ceste med državne ceste: 1. Maribor—Ptuj—Ormož, 2. Ptuj—Zavrč—Varaždin, 3. Ptuj—Krapina—Zagreb ter 4. Gornja Radgona—Ptuj—Rogatec—Čelje. Vse imenovane ceste so postale po ustanovitvi naše države velike prometnozvezne žile in so izrazite tranzitne ceste, ki ne služijo samo posameznim okrajem, temveč celim pokrajinam in vodijo proti sredini naše kraljevine. One so v vojaškem kakor splošno-gospodarskem in trgovskem prometu glavne žile severnega dela naše države. Navedene ceste so zgrajene v potrebni predpisani širokosti, so razmeroma v dobrem stanju, toda posebno ptujski okrajni zastop bo gospodarsko izkrcvavel ob njihovem vzdrževanju. Okrajni zastop mora za vzdrževanje že sedaj nabirati okrajne doklade k vsem direktnim davkom v znesku 420%, česar pa za več let ne more in za državni promet tudi ni obvezan. Opozarjamo, da veže cesta Maribor—Ptuj—Ormož in cesta Ptuj—Zavrč—Varaždin kraje, ki imajo državne ceste, torej se tukaj le pretirano državno omrežje lepo sklene in zveže. Zato je zahteva ptujskega okr. zastopa popolnoma utemeljena in uvrstitev teh zgoraj imenovanih cest med državne ceste nujna, neodlašljiva gospodarska, ekonomska potreba, utemeljena tudi iz vojaškega stališča in iz stališča ugleda naše države in njene uprave ob severni meji. Vprašamo torej: 1. Ali se Vam, g. minister, zgoraj navedena dejstva znana? 2. Ali hočete ugoditi zahtevi ljudstva in rešiti tudi propasti gospodarstvo ptujskega okraja s tem, da uvrstite navedene ceste med državne ter vpostavite za njih vzdrževanje v proračun za leto 1923-24, odnosno v dvanajstine za prve mesce tega budžetnega leta potrebne svote. Prosimo za pismen odgovor.

Naši poslanci za prehrano revnejših krajev v Halozah in Slovenskih gorah. V imenu Jugoslov. kluba se je potegnil glede prehrane revnejših krajev g. posl. Vesenjajak pri ministrstvu za socialno politiko tako-le: Tudi v bivši Slovenski Stajerski imamo celo vrsto krajev, kjer je prebivalstvo revno ter trpi vsled vinske krize ponekod naravnost glad. To so pred vsem po Halozah in Slovenskih gorah v okrajnih glavarstvih Ptuj, Maribor in Ljutomer viničarji, pa tudi manjši posestniki, kateri imajo le skromne hišice in male vinograde ter po legi in kvaliteti zemlje ne morejo pridelovati vsakdanje hrane. Stanje teh ljudi je tako bedno, da oni sami in njih otroci nimajo ne hrane, ne obleke, ne obutve za zimo. Ako sploh kateri del državljanov, potem zasluži gotovo ta del osobito skrb in pažnjo ministra za socialno politiko. Bednemu stanju bi se zamoglo tudi znatno odpomoči, ako bi se skrbelo za izvoz vina ter bi nam celokupna vlada priborila spet vinski trg, kakor smo ga imeli skozi desetletja. Ne vemo, ali so Vas, g. minister, Vam podrejeni uradi in druge administrativne oblasti počele o vsem tem, zato vprašamo: 1. Ali Vam je zgoraj opisano bedno stanje viničarskih in maloposelskih slojev v Halozah in Slovenskih gorah znano? 2. Ali hočete v dvanajstih letih prihodnje mesce in v proračun za leto 1923-24 staviti primerne svote za pomoč v prehrani teh krajev? 3. Ali hočete za zmanjšanje bede vplivati na svoje kolege: ministra trgovine, ministra saobračaja in ministra financ, da z dobro tarifno in izvozno politiko pospešujejo izvoz vina? Prosimo na vprašanje pismen odgovor.

Koliko stane hrana za enega vojaka. Pri razpravi o naknadnih kreditih je povedal zastopnik vojnega ministra, da stane hrana dnevno za enega vojaka 40 K. Za takšno pomije, kakor ga povečini dobivajo vojaki, je to gotovo dovolj drago. Seveda morajo razni liferanti in upravniki za sebe na račun prehrane zaraditi, da si gradijo hiše in da se njihove rodbine valjajo v izobilju ter hodijo v letovišča in kopališča.

Mariborski Ljudski oder v Rušah. Zadnje nedelje, dne 17. t. m., nas je obiskal mariborski Ljudski oder in nam igral delavsko igro «Žrtve». Pripravil nam je s svojim posetom popoldan, za katerega smo mu vsi, ki si v boju s krivičnim družabnim redom služimo trdi kruh, iskreno hvaležni. Res, ne imenuje se zaman Ljudski oder, saj je bilo vse, kar smo videli — pretresujoča deklamacija g. Peršuha, kakor tudi krasna misel pravice in ljubezni, ki jo oznanja igra «Žrtve» — tako bližko našim dušam, kot da je iz njih samih zajeto. Le preko žrtv in trpljenja je mogoče do zvezd sreče in zadovoljnosti, ta nauk, ki ga pridigajo «Žrtve», naj mariborski Ljudski oder ponese preko poletja s polnim uspehom na deželo in pridobil si bo srce vsakogar, ki trpi in se trudi v borbi za pravičnejšo bodočnost.

Razstava risb in ročnih del se vrši v zavodu Šolskih sester v Mariboru od 22. do vštete 26. t. m. Kež

se čas razstave ne bo podaljšal, so vabljeni vsi, ki se zanimajo za umetnost mladine, da si v označenem času ogledajo razstavo.

Sprejemni izpiti v I. letnik drž. moškega učiteljskega v Mariboru. Vpisovanje v I. letnik omenjenega zavoda se vrši dne 28. junija od 11.—12. ure v ravnateljstvu. Učenci, ki so dovršili IV. gimnazijski ali realni razred ali nastavniki razred meščanske šole, vstopijo v I. letnik brez izpita, dokazati morajo le, da imajo posluš za glasbene predmete. Vsi drugi učenci delajo dne 29. junija od 8. do 12. ure pisni, dne 30. junija popoldne ob 2. uri pa ustmeni sprejemni izpiti. Vsak učenec naj prinese s seboj zadnje šolsko izpisevalec in krstni (rojstni) list. Uradni zdravnik bo pri vsakem učencu določil, če je duševno in telesno sposoben za učiteljski stan. V jeseni bo sprejetih v I. letnik le toliko gojencev, v kolikor bo to prostor dopuščal. Ravnateljstvo.

Novice iz Hoč. Na binkoštni pondeljek je romalo okoli 250 Hočanov v Petrovce in k Sv. Jožefu v Celje. — Dne 9. junija je 4. četrti razred hočke šole pod vodstvom g. nadučitelja Vauhnik napravljal podučni izlet v občinski št. II, kjer so bil vsi udeleženci v gostoljubni hiši g. Thalerja čez vse ljubeznjivo sprejeti in pogosteni. Naj prejme vrli mladinec potem od naše šolske mladine najiskrenejšo zahvalo! — Dne 11. junija sta obhajala zakonska Čurič pri Sv. Lenartu svojo zlato poroko. Cerkev in okolica je bila za to slovesnost prav lepo ovencana.

Predsednik jareninskega Orla umrl. Iz Jarenine se poroča: Neizprosna smrt je posegla v vrste naše mladine in nam vzela enega najboljših mladeničev v župniji. Dne 16. t. m. je po dolgi mučni boleznini umrl predsednik tukajšnjega Orla Francišek Šketa v 27. letu svoje starosti. Med vojno si je nakopal na soški fronti pljučno bolezen, kateri je sedaj podlegel. Prerano umrl je bil vzoren mladenič, vnet in požrtvovalen za vse blago in dobro, osebno pa nad vse skromen in prijazen. Kako priljubljen je bil pokojni, je pričal veličasten njegov pogreb dne 13. t. m. Bratje Orli so v krajih nesli svojega blagega tovariša k zadnjemu počitku. Častno so rajnega počastili tudi bratje iz Maribora s številno udeležbo na pogrebu. Ob grobu je govoril ganljivo slovo pokojnemu mnogoč. g. dekan Josip Čizek, v imenu Orlov pa se je poslovil od njega br. Ign. Tirš, tajnik mariborskega orlovskega okrožja. Čarunimo mu blag spomin, on pa naj mirno počiva v Gospodu!

† Umrla je v Jarenini Katarina Donko, ki je bila vzorna mati in dobra gospodinja. Matere, kot je bila Donkova, so pravi blagoslov božji za celo občino. One blažijo srca soobčanov ter jih nagibljejo k lepemu ter dobremu. Naj ti sveti blaga mati večna luč!

Meščanska šola v St. Lenartu v Slovenskih goricah. Vpisovanje v I. razred za šolsko leto 1923-24 se vrši dne 29. in 30. junija ter dne 1. julija, vsakokrat od 9. do 11. ure v pisarni šolskega poslojja meščanske šole. Učenci in učenke morajo priti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov. Prinesti morajo s seboj krstni izpisek in šolsko naznanilo o z dobrimi redi dovršenem V. šolskem letu. Stari morajo biti 11 let ali pa morajo 11. leto starosti završiti s koncem tega leta. — Ravnateljstvo.

Orjunci pri Sv. Trojici v Slov. gor. Iz okolice se nam piše: Mnogokrat se čita v naših listih o nečloveških činih nadutih orjunccev. Zato naj svet izve, da imamo tudi pri nas sedem takih orjunccev. Med temi je tudi trgovec Franc Skuhala, ki priporoča v vseh okoliških župnijah svojo trgovino in vabi v njo trojiške romarje. Dobro, da ga zdaj poznamo; ne bomo mu hodili več na pot, ako hoče biti naš nasprotnik. Orjuncje je tudi krojač Franc Kramberger, ki se tako priljubljuje gospodom duhovnikom in njim poljublja hlinavsko roke; tudi on je med razgrajaci in Sokoli. Si ga bomo dobro zapoznali.

Agrarna reforma in vurberška grajščina. Iz Vurberga poročajo: V slovanski državi prebivamo, pa na Vurbergu je vendar še velik del ljudstva odvisen od nemške milosti. Češki grof Herberstein ima tukaj grajščino s posestvom. Ima dva oskrbnika; prvi, ki stanuje v Ptaju, se imenuje Gumbert, drugi je Tipl. Oba sta Nemca in neprijatelja našega ljudstva. V prejšnjih časih, ko še ni bilo teh dveh gospodov na Vurbergu, so ljudje dobili pri grajščini dosti drv, dosti listja in še precej krme. Poleg tega so v Vurbergu še drugi ljudje vozili drva na vse strani. Tudi listja so dobili domači in drugi ljudje dovolj po potih in grabah grajščinskih goš in kljub grabljenju so zrastle sedanje lepe goše. Zdaj daje grajščina drva za občino občinskemu agrarnemu odboru, a veliko premalo. Siromakom sploh manjka kurjave. Od agrarnega odbora ne morejo dobiti, ker mu grajščina premalo daje. Oskrbnik Tipl tudi nič noče dati. Pravi, da agrarna reforma ne dovolji. Tega ne verjamemo. Kam pa gredo drva, saj jih vendar vsako zimo dosti posekajo? Ljudje drva morajo žmeti in če jih drugače ne dobijo, bodo prisiljeni krasti. Pozivljamo okrožni agrarni urad, da tem razmeram naredi enkrat konec. Boljše je, nobene agrarne reforme kot taka, da ljudje ne morejo dobiti potrebne kurjave. Ravno tako je z listjem; jeseni dobijo malenkost tisti, ki ničesar nimajo, po leti pa nihče, čeprav bi se zdelo pred ta dva Nemca. In listja je vendar dovolj; vemo za pota in grabe, kjer so vedno grabili, a zdaj ga ne dajo ubogim ljudem. Krme zdaj pri grajščini nihče več ne more kupiti. Grajščinski viničarji so do sedaj žneli neke dele, katere so plačali. Prejšnji oskrbniki sami so jim to ponudili, da so lahko več živine redili. A ta dva Nemca sta jim letos še tisto vzela. Pravijo, da je reknel eden izmed njih: «Ako je nam agrarna reforma vzela, bomo pa še mi vam vzeli.» Tako se grajščinski gospodje radi agrarne reforme hladé jezo nad ubogimi viničarji, ker teh ne morejo preprečiti. Včasih so hodili ljudje k grajščini delati in so veliko zaslužili; zdaj skoraj nikogar ni, ker grajščina slabe pla-

ča delavce. Ima denar za uradnike, za tožbe in advokate, za delavce pa ne. Včasih morajo delavci za tiste zaslužene vinarje mesce in mesce čakati. Za to hodijo fantje dela iskat v mesta in na ciglence. Sami grajščinski uradniki so pa zelo dobro plačani. Zbirajo se večkrat na dobro voljo v grajščinski kleti, kjer gotovo ne pijejo kislega vina ter se imenitno vozijo v grofovih kočijah. Tako se godi tujcem na Vurbergu, domači siromaki za nimajo najbolj potrebnih reči. Take razmere so mogoče samo pri naši agrarni reformi, kjer gospodje nimajo srca za ljudstvo. Čemu agrarna reforma, ko siromak ne dobi ne drv in ne listja? Če je kaka reforma, naj da siromaku to, kar potrebuje. Pri nas pa je dala agrarna reforma siromake Nemcem v roke. Prosimo naše poslance, ako je mogoče, naj skušajo zboljšati naš položaj, ker tako ne more več iti naprej. Tujcem naj se peruti pristrižejo! Proč s temi ljudmi, katerih nihče ne mara, razven tistih, ki so od njihove milosti odvisni! Agrarno reformo naj se pametno izpelje, da bo naše ubogo ljudstvo od tega v resnici imelo dobiček!

Blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Dolgo zaželjeni in težko pričakovani novi zvonovi se bodo pri nas blagoslovili in potegnili v zvonik v nedeljo, dne 1. julija. Začetek slavnosti ob 9. uri popoldne. Sosedje in domačini so prav prijazno vabljeni, da s svojim prihodom povzdignejo slovesnost blagoslavljanja. Na veselo svidenje!

Novi zvonovi pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. — V soboto, dne 2. t. m., so Ruperčani z okinčanimi vozovi — 34 na število — pohitili v Maribor, da spremljajo nove tri zvonove, ki so jih vozili domači kmetje s šestero, čvetero vprego, manjšega pa s parom čvrstih konj. Da Sv. Marjete so jim prišli naproti ponosni ban deraši, dični naši Orli, kojim so se pridružili oni od Sv. Lenarta in Sv. Benedikta, v krajih z godbo na čelu. Drugi dan, v nedeljo, pa nam je pokazal prav prijazen lice. Na vabilo gromčih možnarjev je prihajalo od vseh strani ljudstvo tako mnogoštevilno, da ga Ruperčaka dolina menda ni videla še nikdar. Preč g. Martin Jurkovič, ptujski prost in patron tukajšnje župnije, je ob asistenci osmih duhovnikov slovesno blagoslovil zvonove. Kumstvo za veliki zvon je blage volje prevzel visokorodni g. grof Herberstein, tukajšnji grajščak hrastovski. Drugima dvema je kumovala blagorodna gospa notarjeva od Sv. Lenarta. Zvonovi so se srečno dvignili v zvonik, ljudstvo pa je vstrajalo do 6. ure zvečer, da je slišalo krasno ubrane glasove in slišali so se klici: «Rajni zvonovi so zopet oživelili.» Da se je to sijajno slavlje moglo vršiti, gre pred vsem čast in zahvala požrtvovalnim župljanom in sploh vsem dobrotnim darovalcem, kakor vsakemu posamezniku, ki je kaj dodal k lepši svečanosti, zlasti pa gg. županom in njihovim pomočnikom.

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Tokrat moramo poročati same žalostne novice. Na Kristusov Vnebohod smo pokopali posestnika Ludovika Čeh iz Sovjaka, dolgoletnega naročnika «Slov. Gospodarja» in zvestega pristaša Kmetске zveze. Zadnjih volitev se radi prehude boleznini ni mogel udeležiti, pri predzadnjih volitvah pa je, četudi že bolan, oprt na palice, korakal pogumno na hrib Sv. Urbana, da odda svoj glas za krščansko stvar. Bodi mu Bog plačnik. Dne 9. julija smo pokopali Jožefa Svarc, ki je več let opravljal službo molca v naši cerkvi. Umrl je pri svoji hčeri v Ločiču; dne 13. junija pa je umrla v Bišu bivša kmetica Liza Krajnc rojena Fras. Bodi vsem trem domača zemljica lahka! Posebno čudno se je letos vršilo pri nas cepljenje otrok. Štirikrat se je cepljenje napovedalo, štirikrat smo čakali na zdravnika, trikrat je prišel zdravnik k nam, cepil pa do danes še ni niti enega otroka. Zdravnik, neki ruski begunec dr. Markovič od Sv. Lovrenca v Slov. gor., je namreč vedno prišel ali tri do štiri ure prepozno, ali dan poprej, kakor se je napovedal. Na Ruskem morajo biti pač vzorne razmere in lep red, ako smemo soditi po postopanju tega Rusa. Smilijo se nam samo uboge matere, ki so čakale zastoj več ur nanj, med tem ko je bilo doma nujno dela na travnikih in njivah. — Košnja na travnikih je v polnem teku, ovira jo samo vedno deževje. Krma se splošno plačuje predrago, ker je cena senu in slami zadnji čas precej padla. Toda krma se proda navadno po dražbi in kdo misli na to med dražbo? Se le pozneje spozna marsikateri, da je kupil mačko v vreči — pa takrat je že prepozno za kes.

Marijanski shod. Na Petrovo, dne 29. junija, ob 2. uri popoldne se vrši pri Sv. Tomažu nad Ormožem shod predstojništva dekliških Marijinih družb za spodnje Slovenske gorice. Vodil ga bo škofijski voditelj preč. g. Jan. Kalan iz Ljubljane. Vabljeni so vse sosedne in daljne Marijine družbe velikonedeljske dekanije, pa tudi iz drugih sosednih dekanij, da pošljejo gotovo svojo zastopnico na shod. Vršila se bo tudi posvetitev Marijine družbe Srcu Jezusovemu. Pridejo že lahko tudi dopoldne.

Zborovanje naše stranke v Ormožu. V nedeljo, 17. t. m., se je vršil pri nas dobro obiskan shod SLS. Poročal je poslanec Pušenjak o političnem položaju, o novopredloženih zakonih ter bodril navzoče k neustraheni, vstrajni borbi za doseg avtonomije in finančne samostojnosti. Po shodu so zborovalci izražali svoje želje in zahteve ter prosili posredovanja v raznih gospodarskih zadevah. Veselo dejstvo je, da se naši shodi lepo mirno vrše in se pogovorimo o naših težnjah, do čim ne morejo nasprotniki prirediti takih shodov.

Smrt radi nasilja. (Poročilo od Sv. Jurija ob Šč.) Kruta smrt nam je iz naše sredine pobrala dne 14. t. m. nadebudnega mladeniča Alojzija Klemenčič iz Rožičkega vrha. Komaj 21 let star, šele na potu v življenje je podlegel dolgi in mučni bolezni, katero mu je povzročil slabotni v občestnem zapadu s nekero v roki ter

mu s tem prizadjal smrtonosno rano. Ranjki je bil jako nadarjen in splošno priljubljen fant ter velik prijatelj narave in cvetlic, zato pa mu je tudi narava podarila najlepših cvetk na njegovi zadnji poti. Pogreba se je udeležilo mnogo občinstva, kakor tudi je bilo v častnem številu zastopano domače gasilno društvo, čigar član je bil umrl. Bodi mu lahka domača zemljica v preranem grobul!

Zakaj izmetavati denar po nepotrebnem! (Dopis iz Polensaka.) G. urednik! Ze dolgo časa ni prinesel «Slov. Gospodar» nobenih novic od našega Polensaka. Zato je upravičeno, da napišemo par stavkov. Nočemo veliko, ker je škoda prostora, da bi se dosti bavili z osebo, ki ni skoraj vredna, da bi je imenovali. Ali vendar, pokazati hočemo, kako velik prijatelj nas ubogih kmetov je naš šolnik. Zdaj v tem času, ko je tako hudo za vsak vinar, ko komaj zmagujemo, da plačamo te velike davke, ko je draginja tako gorostasna, da si ne moremo omisliti niti najpotrebnejše obleke za se in za svoje, si drzne naš šolnik, nadsokol in general Orjune, zahtevati od občin naše fare, da dajo skopati in napraviti na šolskem dvorišču nov studenec in sicer tako umetno, da bi on v svojem stanovanju v postelji ležec, pritisnil na gumb in voda bi sama tekla, da bi se gospod ravno lahko skopal v nji, ne da bi trebalo vstati. Vse prav, ampak Polensani, to bi stalo par stotico kron. Pravi, da mora biti studenec za šolsko mladino, a ta ga ima, saj ga je dal napraviti že pred vojno g. Franc Janžekovič, res oče in prijatelj šolske mladeži. Na prejšnji šolski sluga, katerega je šolnik takorekoč vrgel ven na cesto, je vedno in vestno skrbel, da so imeli šolarji dovolj pitne sveže vode. Zdaj pa, ko ima to službo g. Fink v svojih rokah, pa ni več vode in strašno je potreben nov studenec. Mi pa pravimo, da ima večjo potrebo glede vode šolnik sam in zato mu svetujemo: Če hočeš imeti studenec, daj si napraviti na svoje stroške, nas in naše suhe možnje pa pusti le lepo pri miru!

Smrt deklice. Iz Mozirja poročajo: G. Fortunatu Remš, bivšemu škofijskemu oskrbniku, je umrla tukaj ljubeznjiva hčerkica Pavla. Dne 16. junija je bila prepeljana v Gornji grad ter tamkaj položena poleg pre rano umrle mamice k večnemu počitku. Vsej družini iskreno sožalje!

Novo kmetско posojilnico zahtevamo! (Dopis iz Vranskega.) Tudi naši župniji se gibljemo in mislimo na ustanovitev naše posojilnice. Zalostno je, da imajo vse župnije v Savinjski dolini posojilnice, samo mi pogrešamo kmečko posojilnico. Naša stara posojilnica je v liberalni celjski zvezi, katere se bo kmalu oženila z ljubljansko liberalno — samostojno agromerursko zvezo, baje se hoče naša posojilnica, četudi se to previdno skriva, po vzgledu celjske liberalne posojilnice prenosovati v banko, ki bi neusmiljeno drla svoje dolžnike. Skrajni čas je, da dobi tudi naš trg kmečko posojilnico, dovolj dolgo že podpiramo potom naše stare posojilnice trhlj liberalizem.

Cerkvene slovesnosti in popravila pri Sv. Joštu na Kozjaku. Od 31. maja do 3. junija se je vršilo v čast presv. Srcu ponavljanje lanskoletnega sv. misijona. Pobožnost je vodil superior lazarisov od Sv. Jožefa pri Celju č. o. Gregor Flis. Verniki so se v mnogem številu udeležili misijonskih milosti. Lepo je bilo prvo sv. obhajilo otrok, do solz ganljiva ponovitev krstne obljube. Pobožnost se je zaključila z blagoslovitvijo podobe Križanega na misijonskem križu in s skupno slovesno posvetitvijo družin presv. Srcu Jezusovemu. Podoba Križanega je lepo delo podobarja g. Cesarja iz Mozirja in stane 1800 K. Največ sta prispevala Janez Zerdoner, p. d. Spodnji Peklenjak, in Jožef Savinek. Oče Savinek iz Pake pa so naredili brezplačno nov, lep klečalnik k misijonskemu križu. Vsem, ki so prispevali, Križani tisočkrat povrni, presv. Srce pa zavladaj po vsej faril — Pripravili smo božjemu Srcu v presv. Zakramentu lepši prestol. Prenovili smo tabernakelj in glavni oltar, v kolikor je bilo nujno potrebno. Tudi podobi Brezmadežne in Srca Jezusovega v kapelah smo primerno popravili. Delo je lepo in okusno izvršil podobar g. Cesar iz Mozirja in stane 6700 K. Ko bodo dobri farani še stolp in cerkev od zunaj popravili, smo pripravljene na «lepo» nedeljo, ko dobimo nove zvonove. In lepa nedelja bo zares lepo spričevalo notranjega in zunanjega prenovljenja cele župnije v čast in slavo presv. Srcu.

Novice od Sv. Ruperta nad Laškim. V tukajšnjem rudokopu v Trobendolu so čudne razmere. Zadnje soboto se je na novi železnici hudo poškodoval delavec, da je moral v bolnišnico, enega je premog podsl. Železnica je le na pol izdelana in vendar jo že rudokop rabi, ne menč se za varnost delavcev. Dne 18. t. m. pa je nagla smrt zadela v rudokopu pridnega rudarja K. Antleja, ki je bil pri priči mrtev. Prtrgala se je neka zarjavela vrvi in hunt je zadel ponesrečenca v glavo in mu jo razbil. Znano je, da se v našem rudokopu premalo gleda na varnost delavcev, ki so izpostavljeni vednim nesrečam, če pa pride preiskava, pa se vse nekaže potepta. Opozorili bi merodajne oblasti, da se nekoliko bolj pobrigajo za varnostne naprave v tukajšnjem rudokopu in se ne gleda samo na dobiček tujih kapitalistov. Posestniki se sploh tudi pritožujejo, da ne dobijo plačila od podjetja za les, ki so ga že davno oddali za novo železnico. Delavec mora pridno delati, zahtevati pa sme tudi varnost za svoje življenje.

Lepa nedelja. Od Svetine pri Celju poročajo: V nedeljo, dne 1. julija, se bo obhajalo žegnanje ali lepa nedelja za podružno cerkev Sv. Križa na Svetini in bo rana in pozna služba božja v tej cerkvi. Cerkev je znotraj in deloma tudi zunaj popravljena in bo dobila še tudi najbrž letos novi zvon, ker je prejšnjega vzela nesrečna svetovna vojska. Lepa nedelja za to cerkev se letos obhaja prvokrat. Če bo slovesnost dobro in mirno izpadla, se bo mnajprej lepa nedelja za to cerkev obha-

jala vsake leto v nedeljo okoli 1. julija, ko je dan pre-svete Rešnje Krvi. Zeli se, da bi posebno letos 1. julija prišli ljudje v velikem številu na Svetino počastiti sveti križ.

Upravičena pritožba. Iz Verač in Buč nam poročajo: Javnosti smo že poročali, da si je naš grobokop Perc takorekoč izsilil biro, češ, da ne more drugače izhajati dker ljudje preredito umirajo. Z raznimi prevezami je preslepil gotove, tukaj v poštev prihajajoče moze, da so mu šli v tem oziru na roko v toliko, da mu niso direktno nasprotovali, ko je obljubil, da je bira sedaj vsa njegova plača, da torej revnejši sloji pri ev. smrti v tem oziru ne bodo prizadeti. Lansko leto je umrlo krog 20 oseb, vina je dobil grobokop okrog 5 polovnjakov, računši po sedanjih ceni vino, mu pride jama čez 2000 K in mu še ni dosti. On je začel računati navzlic bire od mrliške jame in sicer kar po 1000 K (lisoč kron), češ, da je draginja in da je bire premalo dobil. To je gnušoba, da je ni primere. Č. gospoda župnika prosimo, naj grobokopu več ne prizanaša, ker je cela fara nezadovoljna z njim, posebno tudi za to, ker ni vedenja, kakršnega bi moral biti krščanski grobokop. Naj bi se sprejel v službo Franc Amon, ki ima zmoglosti in ki ne bo tako dr. ubožno, že itak izsesano ljudstvo. Prosimo dopisnike iz vseh pokrajin Slovenije, da poročajo, kje imajo še grobokopa, ki bi imel splošno biro in bi še posebej računal od jame po 1000 kron!

Zahvala ubogega viničarja. Kakor smo že poročali, je bil v Jarenini okraden viničar B. M. Tatovi so mu odnesli vso obleko; ker je revež bil brez sredstev, bi brez pomoči nikakor ne mogel si iste oskrbeti. Pomagalo mu je več posestnikov, ki so mu darovali obleko. Posebno sta se pri tem izkazala posestnika gospoda Gungl in žena, ki sta ga kot prva obdarovala z obleko. Dobrotnikom izreka tem potom hvaležni viničar svojo zahvalo.

MARIBORSKA POROTA.

Dne 11. junija t. l. se je pričelo zasedanje mariborske porote. Obravnavalo se je pred porotniki vsega skupaj 12 slučajev.

Kot prvi je prišel na vrsto nepošteni sluga Mihael Oblak iz Kamnice. Bil je nastavljen v Mariboru pri tvrdki Markovič. Hotel je na vsak način hitro obogateti, pa je začel krasti kože pri svoji tvrdki in jih prodajati. Kot prvo partijo je prodal tvrdnici Freund goveje kože v vrednosti 50.000 K. Denar je kmalu porabil, in je bil prisiljen ozreti se za novim zaslužkom. Ponudil je zopet isti tovarni okrog 100 svinjskih koz. Ko pa se kupčija ni bila sklenjena, so prišli pri Markoviču na sled njegovim sleparijam. Oblaku pa se je pozrečilo pobegniti na Dunaj, kjer je mislil nadaljevati svoje dobičkonosno delovanje. Poskusil je najprej pri tvrdki Kris, ki je z Markovičem v trgovski zvezi. Zalutal je večje svoto denarja, da bo kupil za tvrdko Markovič avtomobilno pnevmatiko. Mesto denarja pa ga je pričakoval detektiv in ga je odvedel na policijo. Mariborska porota ga je obsodila na pet let težke ječe.

Sleparski mož.

Posestnica Terezija Fritiz iz Hajdina se je sprla s svojim možem Ivanom, trgovskim pomočnikom po polhacu. Mož se je razjezil, pa je vkradel svoji ženi 4000 K gotovine in hranilno knjižico, glasečo se na znesek 172 lisoč kron, naložen v posojilnici v Ormožu. Ponaredil si je podpis svoje žene ter v njenem imenu dvignil iz posojilnice denar, potem pa je pobegnil v Avstrijo. Zivel je nekaj časa v inozemstvu, kjer je bil tudi zaprt 6 mesecev. Potem je bil izročen našim oblastem ter prišel pred poroto. Obsojen je bil na tri in pol leta ječe.

Nevaren slepar.

Kot tretji je prišel tega dne na vrsto znani slepar Ivan Šunko, lastnik anončne pisarne v Mariboru. Ker mu ta ni dosti nesla, si je hotel na lahek način pridobiti denar. Začel je nabirati inserate za trgovski adresar, ki ga ni nameraval nikoli izdati. Pri 464 strankah je nabral okrog 100.000 kron ter nekaj časa lepo živel na ta račun. Vsled nepredvidnosti pa je speljal na svoj sled policijo, ki se je začela zanimati za njega, kot že večkrat predkaznovanega sleparja. Imel je namreč to narado, da se je rad iz gostilne, kjer je dobro jedel in pil, po francosko poslovil, ne da bi kaj plačal. To je poskušal tudi pri nabiranju inseratov v neki gostilni v Ormožu. Gostilničar ga je ovdil in Šunko je moral v zapor. Porota mu je prisodila pet let ječe, tako, da bo za bližnji čas rešen prevelikih skrbi.

Nevarna ljubezen.

Drugi dan, 13. junija se je zagovarjal čevljarški vajenec, Stefan Kreslin iz Precetincev. Dne 25. novembra je prišel vasovat k svojememu dekletu Ani Kolar. V tem postu sta ga hotela motiti njegova tekmeča Franc Ivanšič in Franc Stumpf. Napadla sta Kreslina in ga hotela po fantovski navadi preteptati. Kreslina pa je pognal iz dokolenice čevljarški nož in sunil z njim napadalec Ivanšiča v levo roko. Zadel ga je tako nesrečno, da je Ivanšiču roka ohromela. Porotniki so zanimali vprašanje umora in prekoračenje silobrana in Kreslin je bil oproščen.

Umor.

Alojz Repnik in njegova mati Terezija sta sta prišla meseca februarja v službo k posestniku Francu Vudlerju v Polički vasi. Kmalu sta se začela nasilno obnašati in zlasti Alojz Repnik je hotel strahovati svojega gospodarja in celo družino. Zaljubil se je tudi v Vudlerjevo sestro, ki ga pa ni marala. Radi tega je bil silno jezov, ker je zagrozil, da bo ubil ali Vudlerja, ali pa njegovo sestro. Zlasti je razgrajal nekega dne, ko mu je pri klanju svinje Vudler očital, da je za nič. Začel je tako razbijati po hiši, da je Vudler poslal po orožnike.

Predno so še ti prišli, je prišel k Vudlerju sosed Alojz Bauman. Hotel je Repnika pomiriti, ta pa mu je zasadil nož v prsa, da je Bauman kmalu umrl vsled rane. Morilec je skušal pobegniti črez mejo, a je bil še pravčasno aretiran. Obsojen je bil na osem let ječe.

Poneverba.

Radi poneverbe se je zagovarjal pred porotniki Fr. Hribernik, ki je imel v Meži mednarodno špedicijsko podjetje. Ker se je ta tvrdka slabo razvijala, je koncem decembra 1922 likvidiral. Hribernik je s tem prišel v veliko zagato, ker je bil dosti dolžan. Da se reši teh neprijetnosti, si je prilastil 10.497 D, ki jih je nakazala po njem mariborska firma Martinz dunajski tvrdki Egger & C. Raditega je bil obsojen na 14 mesecev ječe.

Tatinski pismonoša.

Dne 14. junija je prišel pred porotnike poštni sei Ludvik Both, doma iz Dobrovnik. Nosil je pošto v okoliške vasi ter zneske do 1000 K. Ker pa je bil v zelo bednem položaju, plačo pa je imel majhno, je sam podpisal ime stranke na pobotnici, denar je pa spravil v svoj žep. Na ta način si je prisvojil 20.000 K ter je bil radi tega obsojen na 18 mesecev ječe.

Posledice malenkostnega spora.

Dne 15. junija se je zagovarjal Franc Vezjak iz Sv. Miklavža pri Mariboru. Dne 26. novembra preteklega leta je popival z več fanti o gostilni. Ko so šli domov, se je sprl s Francetom Zalokar, ker mu ni hotel pri slovesu dati roke. Prišlo je do spopada, v katerem je Vezjak sunil z nožem Zalokarja v desno oko tako, da je ta oslepel. Obsojen je bil na 6 tednov zapora, ker je dejanje izvršil v pijanosti.

Uboj.

Franc Druževac, posestnik v Spod. Senarski, je živel s svojo ženo Barbaro več let v srečnem zakonu. Zadnji dve leti pa je začela žena popivati, nakar je prišlo v družini do pogostih preprirov. Dne 6. februarja sta oba z ženo delala olje v Sirkovem mlinu v Radehovi. Tu se je Druževac malo pošalil z Ano Švarčevo, kar mu je žena tako zamerila, da ga je začela grdo psovati. Moža je to razljutilo, pa jo je tako pretepel, da je na posledicah umrla. Porotniki so ga oprostili hudodelstva uboja, pač pa je bil obsojen radi prestopka zoper varnost življenja na 10 mesecev strogega zapora.

Pretep med dvema bratoma.

Posestnica Barbara Premzl iz Sv. Marjete na Dravskem polju je zapustila svojim otrokom kot skupno last dva gozda. Ker pa je hčerka Ana hotela dobiti vso zemljo in izplačati deleže v denarju, sta se brata Josip in Franc podala k sestri Mariji, da se vsi trije pomenijo o tem. Pri tem sta se brata Franc in Josip sprla in končno strela. Posledica je bila da je bil Franc težko poškodovan nad levim očesom. K porotni razpravi ni prišla nobena povabljenih prič. Obdolženi je javil sodnikom, da so prič — sami sorodniki — namenoma ostali doma, ker se je on med tem že z bratom pobotal. Sodni dvor je nato razpravo preložil.

Italijanski slepar.

Guerino Pelicetti je italijanski državljani. Prišel je v našo državo ter se povsod izdajal za bogatega veletrgovca iz Reke. Nakupoval je blago pri raznih trgovcih ter jih oškodoval za velike svote, ker blaga ni plačal. Potem je pobegnil v Avstrijo, kjer je pa bil na zahtevo naše policije aretiran. Ker mora sodnija še zaslišati nekatere prič iz Italije, je bila razprava preložena. S tem slučajem je bilo porotno zasedanje končano.

Gospodarstvo.

Skrb našega Jugoslovanskega kluba za vinogradništvo. G. poslanec Vesenjaj je vložil v imenu Jugoslov. kluba na trgovinsko in industrijsko ministrstvo naslednjo interpelacijo: V naši državi, posebej tudi v Sloveniji in sicer v Slovenskih goricah in v Halozah ter v Posavju se peča prebivalstvo pretežno, deloma izključno z vinogradništvom. Svojo življenjsko možnost ima torej od prodaje vina. V letu 1922 in letos pa je nastopila silna vinska kriza, ker ni izvoza tega pridelka v kraje, ki so do sedaj bili naši odjemalci. To so pred vsem republika Avstrija, Čehoslovaška, Poljska in Švica. Naš prevozní tarif, njihova uvozna carina onemogočujeta v prvi vrsti uspešno konkurenco, zato grozi te naši panogi, ki redi na bivšem Slovenskem Štajerskem eno tretino prebivalstva in zahteva veliko dela in investicij, naravnost gospodarska propast in s tem uboženje ljudstva. Pripomnimo, da se ljudstvo v teh krajih večinoma ne more baviti z drugimi panogami narodnega gospodarstva, ker vsled kakovosti tal in podnebja druge kmetijske kulture ne uspevajo. Kolikor vemo, se vršijo med našo vlado in Avstrijsko republiko trgovinska pogajanja in imamo s Čehoslovaško in Poljsko ter Švico kratkoročne trgovinske pogodbe. Ravnotako se vršijo pogajanja z Italijo. G. minister! Podpisani opozarjamo nujno na kritično gospodarsko stanje našega vinogradništva v naši državi v obče in v Sloveniji posebej. Zato si dovoljujemo vprašati: 1. Ali hočete pri sklepanju trgovinskih pogodb z drugimi državami, posebej še z navedenimi, posvečati svojo posebno pozornost našemu vinogradništvu kot eni izmed najvažnejših kmetijskih panog v naši državi ter doseči, da se izvoz našega vina pospeši? 2. Ali hočete posebej delati na to, da druge države carino na uvoz našega vina znižajo na minimalno tarifo in da preprečite nasprotno vsak uvoz tujih vin? 3. Ali hočete k vsakokratnim trgovinskim pogajanjem pritegniti kmetijske večake v svrhu zaščite interesov vinarstva in občege kmetijstva? 4. Kaj ste v tem oziru ukrenili in dosegli? Prosimo, blagovolite nam dati pismen odgovor!

Zvišanje davkov. Finančni minister namerava zelo občutno zvišati vse direktne davke, posebej pa še zemljarino. Ker smo Slovenci z davki že preobloženi, moramo odločno zahtevati, naj se vsa davčna bremena najprej izjednačijo in da se v dr. proračunu za manj-potrebne in gospodarsko neproduktivne stvari ne trošijo ogromne svote. Naši zastopniki bodo v tem oziru storili v obrambo ljudstva svojo dolžnost, a treba je, da jo storijo vsi naši zaupniki in vse naše organizacije. Te dni razpošlje tajništvo potrebna navodila in prosimo, da točno izvršite vse, kar se od vas pričakuje in kar se va mnasvetuje.

Velikanske krivice se godijo našim ljudem radi odmere in plačevanja pristojbin ali desetka pri kupnih in prevzemnih pogodbah. Posamezniki, ki ne plačajo tekom 15 dni po sklepu kupne pogodbe odmerjene pristojbine, so po naših uradnikih kaznovani z naravnost strašnimi globami, ki presegajo navadno petkratni iznos predpisane svote. Tu ne pomaga nobena pritožba. Prejšnja vlada, v kateri so sedeli Pucelj, Kulkovec in Žerjav je izdala take zakone. Naši poslanci bodo pri sklepanju novega zakona odločno zahtevali, da se take krivice odpravijo.

Kdo ovira izvoz? Pri razpravi o naknadnih kreditih je izjavil govornik demokratskega kluba, bivši minister Kumanudi, dne 12. t. m. v belgrajski skupščini, da je v preteklem letu ministrski svet na podlagi poročila takratnega poljedelskega ministra Pucelja deloma ukinit, deloma onemogočil in deloma otežkočil ves naš izvoz: izvoz goveje živine, konjev, svinj, vsakovrstne hrane itd., češ, da je veliko pomanjkanje. Sedanji minister Stojadinović pa hoče pospeševati čim najbolj izvoz. Tako smo iz najmerodajnejšega mesta izvedeli, kako je z našim izvozom. Samostojneži pa so lagali in še lažejo, da so oni pospeševali koristi in čuvali interese kmetijskega ljudstva.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 15. t. m. se je pripeljalo 197 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 700—1100 K, 7—9 tednov 1200—1600 K, 3—4 mesce 2600—3000 K, 5—7 mesecev 4500—4800 K, 8—10 mesecev 5400—5800 K, 1 leto 7000—8000 K, 1 kg žive teže 95—100 K, 1 kg mrtve teže 115—120 K, koza komad 1000 K.

Velik živinski sejm se vrši pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. dne 30. junija, to je po Petrovem. Na tem sejmu bo gotovo veliko kupcev, radi tega opozarjamo živinorejce, da priženejo ta dan na sejm kolikor mogoče veliko živine.

Žitni trg. Nervoznost na žitnem trgu še vedno traja. Pozna se na vednem skakanju cen, ki zdaj rastejo, zdaj zopet padajo. Zmešnjavo povzročajo vesti o stanju setev, ki so večinoma ugodne. Zlasti se je popravila vsled zadnjega deževja koroza, pa tudi oves kaže boljše. Slaba žetev je omejena samo na nekatere kraje v Srbiji in Vojvodini. Tudi v Sremu se čujejo glasovi o slabši žetvi, kakor lansko leto, vendar za splošni položaj to nima pomena. — Pšenica se še čvrsto drži v ceni. V Bački se je dobila po 425—435, v Sremu pa po 450 din. za 100 kg. Drugače je trgovina precej mrtva, ker so skoro vsi mlinci obrat ustavili. — Rž iz istih razlogov v trgovini ne vzbuja posebnega zanimanja. V Vojvodini se dobi 100 kg po 355—365 din. — Oves je v ceni stalen. Prodajal se je po 255—295 din. za 100 kg. po kakovosti, postavljen na vojvodinsko in slavonsko postajo. Kupovala ga je zlasti vojaška uprava, ker so stare zaloge že pošle. — Za ječmen ni bilo kupcev. Ponujali so ga po 290—330 din. Novega ječmena še ni bilo na trgu, dasi so ga v nekaterih krajih v Macedonije že poželi. — Koroza kljub ugodnemu poročilu o dobrem stanju polagoma, pa sigurno raste. Po nudbe za bačko trgovsko blago so bile 255 din., pa še dražje. Prodajalci ne prodajajo radi večjih količin, ker mislijo, da bo cena še vedno rastla. Tudi izgledi na izvoz niso tako ugodni, kakor so prejšnji teden obtali. — Tudi moka se čvrsto drži, ker so zaloge izčrpane. Ponudba za nularico 6.55—6.75 din. za 1 kg. — Otrobi: Kupovali so zlasti drobnejše vrste in sicer po 140—160 din., postavljeno na kolodvor. Izvoz skoro popolnoma miruje, prišlo je samo do manjših trgovskih zaključkov.

VI. poročilo o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Nürnberg, 12. 6. 1923. Zalibog, nastalo lepe vre me ni bilo stanovito. Po nekaterih lepah dnevih so začeli zopet pihati mrzli vetrovi; danes je kazal toplomer + 8 stop. C. Hladno vreme in posebno pa mrzle noči uplivajo neugodno na razvoj rastline in pospešujejo pomnožitev škodljivcev, katerih je vsak dan več. Hmelj iz Halbertau se je večraj plačeval po 2.800.000 do 3.000.000 M za 50 kg. Tendanca zelo čvrsta. — Spalt na Bavarskem, 10. 6. 1923. Danes in večraj je bilo lepo in toplo vreme. Mokromrzlo vreme zadnjih dveh tednov je neugodno vplivalo na razvoj rastline in se je aphis muha (povzročiteljica ušice) že prikazala. Od lanske žetve je še ena bala neprodana. — Mainburg (Halbertau), 9. 6. 1923. Deset dni že imamo hladno vreme, večraj je bila celo slana; vse to vpliva prav slabo na rastlino, katera je začela bolehati in v rasti zaostajati. Znano je, da pripravljajo takšne ovire v razvoju rastlino sprejemljivejšo za vse bolezní in skrajni čas je, da postane zopet lepo in toplo vreme. — Wolnzach (Halbertau), 9. 6. 1923. Stanje nasadov je tukaj vobče prav zadovoljivo. Po dolgotrajnem deževju in mrzlih nočeh bi bilo želeli, da pride zopet lepo in toplo vreme. Če se bo pa zopet ponovila slana, kot zadnje noč, potem je malo upanja na dobro letino. Mnogo nasadov je prav krepkih in enakomernih; trta je v njih že dorasla do pol drogov, oziroma žice. Zalibog se je zadnji čas prikazala aphis muha in tudi ušice.

Hmelj. VII. poročilo Hmelj. društva o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Zatec, CSR., dne 16.